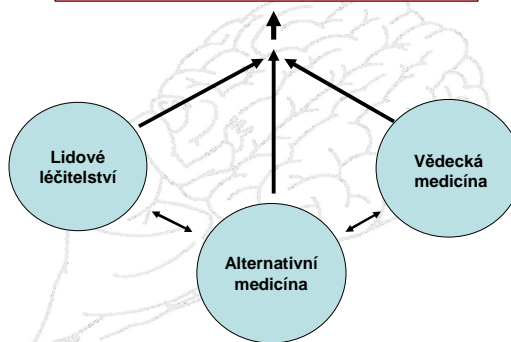

Alternativní medicína – problém

Jiří Heřt

Medicína třetího tisíciletí

Věda a vědecká medicína

Věda je činnost, umožňující objektivní poznání skutečnosti.
Objektivita: Poznání intersubjektivní, reprodukovatelné

Znaky vědy a vědecké medicíny:

Racionalita, kritické myšlení
Logika
Materialismus
Redukcionismus
Otevřenost
Metoda

Medicína založená na důkazech
Evidence based medicine - EBM

Terminologie

Medicína
alternativní

Medicína
vědecká

nekonvenční
komplementární
kompl. a alternativní – CAM
tradiční
netradiční
celostní, holistická
kvantová
regulační
informativní
paramedicína
šarlatánství
jiná
léčitelství??

konvenční
ortodoxní
klasická
oficiální
školní
alopatická

Definice

Alternativní medicína je soubor metod, které nebyly obecně přijaty do rámce vědecké medicíny

Léčitelství je činnost vykonávaná léčitelem, tedy osobou bez odpovídajícího zdravotnického vzdělání

Definice AM

podle lékařské sekce
Českého klubu skeptiků SISYFOS

AM je soubor metod, které charakterizují znaky:

Léčebný efekt zprostředkují duchovní nebo neznámé síly
Rozpor s přírodními zákony a vědeckými poznatky
Specifická, vlastní účinnost nebyla prokázána

Metody hraniční

Lidové – bylinářství

Metody s racionální praxí – chiropraxe

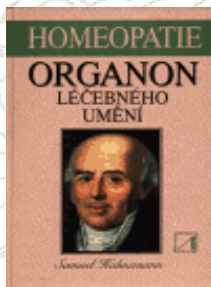
Metody praktikované obojím způsobem – arteterapie

Akupunktura ??

Vzorek metod AM

Homeopatie, Clusterová medicína, Anthroposofická medicína, Nosódy, Gemmoterapie, Homotoxikologie, Bachova květinová léčba, Aromaterapie, Reflexologie, Rolling, Mikrosystémy, Vollova elektroakupunktura, Mora, Multicóterapie, Quigong, Ayurvéda, Neurální terapie Hueneckova, Jóga, Meditace, Auramasáž, Enzymterapie, Systémová enzymterapie, Buněčná terapie, Chelátová terapie, Breussova diéta, Ozonoterapie, Oxygenterapie, Magnetoterapie, Terapie pulzním magnetickým polem, Laserterapie, Irisdiagnostika, Kirlianova diagnostika, Psychotronika, Biotronika, Parapsychologie, Radiestézie, Proutkaření, Chiropraxe, Osteopatie, Kraniosakrální terapie, Silvova metoda, Grofova transpersonální psychologie, Křesťanská věda, Scientologie, Charismatictí léčitelé, Makrobiotika, Bylinářství, Biofeedback, Arteterapie, Uromantie, Urnoterapie, Kolonhydroterapie, Kneippova metoda, Shiatsu, Alexanderova technika, Bioroznání terapie, Chelátová terapie, Reflexologie, Alexanderova technika, Therapeutic touch, Coloroterapie, Léčení vírou, Hypnóza, Aplikovaná kineziologie, Terapie světlem, Masáže, Ortomolekulární medicína, Detoxikační medicíny, Taichi, Reiki, atd. atd.

Homeopatie

Homeopatie Principy

Dynamis	– Léčivá duchovní síla
Similia similibus curentur	– Podobnost = kauzalita
Nekonečně malé dávky	– Větší ředění – větší efekt
Dynamizace	– Třepáním se zvyšuje efekt

Princip podobnosti (simile)

Malárie + chinin → vyléčení
(chřipkové onemocnění)

Malárie → příznaky (horečka, zimnice)
Chinin (u zdravého) → příznaky (horečka, zimnice)

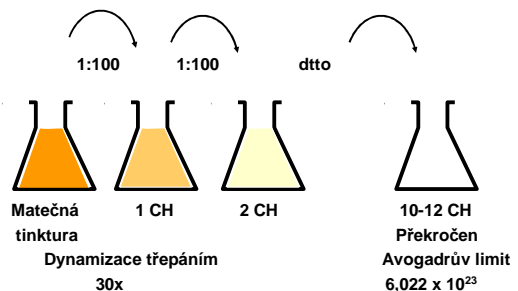
Obráz (příznaky) choroby = obráz léku

Léčit lékem, který u zdravého vyvolává podobné příznaky jaké má choroba

Princip potencie

(princip minimálních dávek)

Ředění vodou nebo alkoholem

Vědecké argumenty

Dynamis – duchovní síla? Fyzika zná jen 4 síly, všechny materiální
 Zvýšení efektu ředěním odporuje všem poznatkům farmakologie
 Všechny biochemické reakce se odehrávají mezi molekulami. Po eliminaci poslední molekuly není možná žádná reakce
 „Otisky“ molekul, resp. klastry nejsou trvalé, mizí po několika pikosekundách
 Třepáním se zvyšuje jen teplota, kvalita látky se nemění

Chyby homeopatických studií

Malé počty osob
 Špatně definovaná vstupní kritéria
 Chybná randomizace
 Nedostatečné dvojí zaslepení
 Nevysvětlené ztráty pacientů v souboru
 Chyby statistického zpracování
 Současná „alopatická“ léčba
 Experimenty nejsou reprodukovány ani reprodukovatelné
 Jen subjektivní parametry hodnocení
Podvědomé nebo i vědomé zkreslování výsledků
Publication bias – publikační zkreslení

Metaanalýzy

		pro	kontra	homeopatie nebo neutrální
Hill, Doyon:	1990	40 studií	27	13
Kleijnen et al.:	1991	107	81	24
Linde et al.:	1997	89	74	10
Strubelt, Claussen:	1999	65	16	49
Cucherat:	2000	184	Hom. Je účinnější než placebo	
Matthie:	2003	93	50	43

Kleijnen: „...klinické studie naznačují účinnost homeopatie, ale **nepostačují** k definitivnímu závěru“

Linde: „**Nenašli jsme** ani u jediné klinické jednotky dostatek důkazů pro tvrzení, že je homeopatická terapie účinná.“

Matthie: „50% studií **potvrzuje pozitivní efekty** homeopatie, takže lze odmítnout nulovou hypotézu.“

Shang A, Eggers M. (Lancet 2005):

„The End of Homoeopathy“:
„Účinek homeopatie je jen placebo efektem“

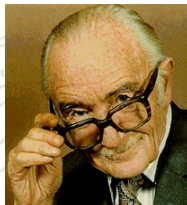

Edzard Ernst, University of Exeter
 Prof. of Complementary Medicine of Exeter
 „Trick and Treatment“

Důsledky:
 Snižování dotací na homeopatické a jiné studie
 Rušení homeopatických kurzů
 Pojišťovny přestávají hradit homeopatickou terapii

The Cochrane Collaboration

Systematické přehledy

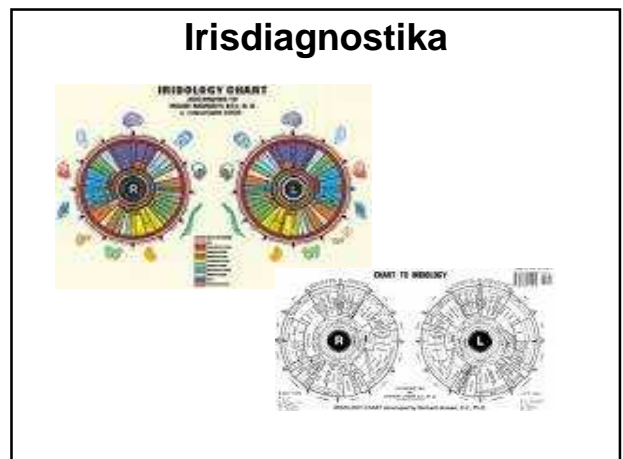
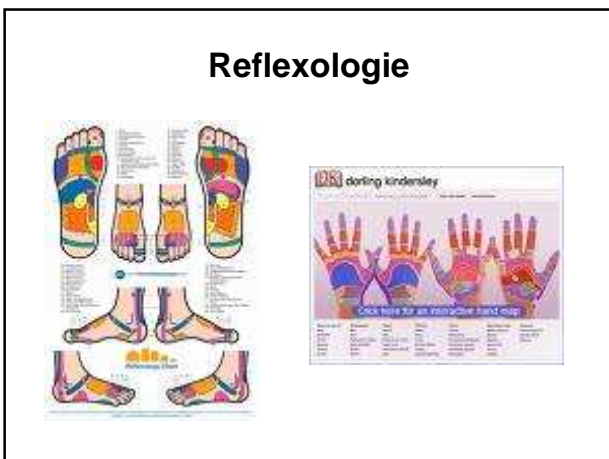
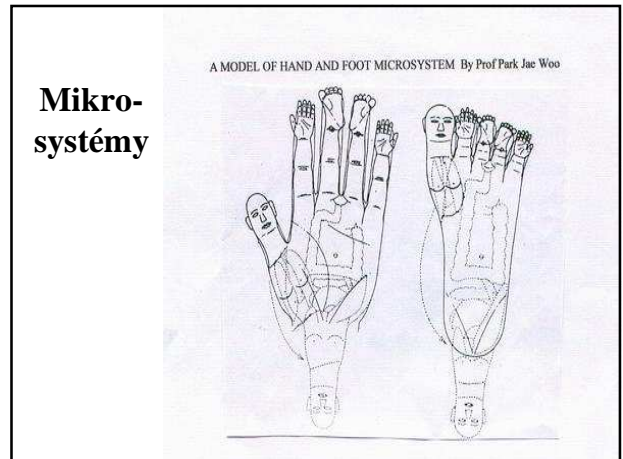
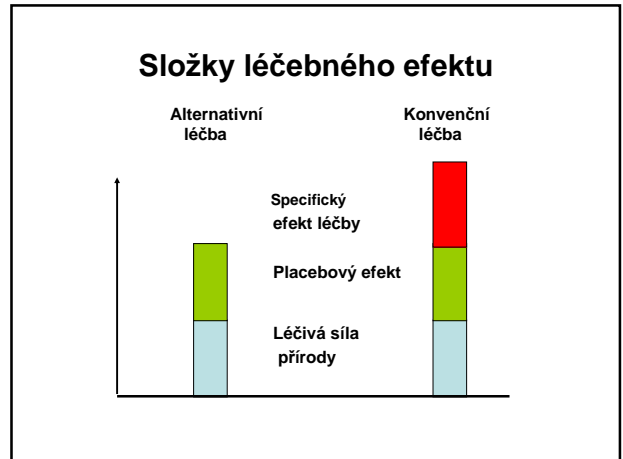
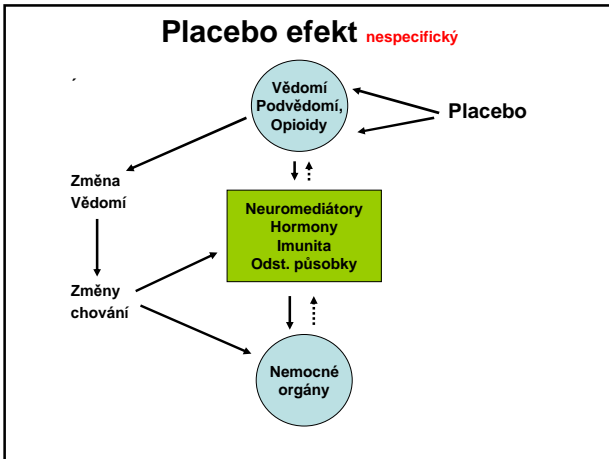

Archie Cochrane

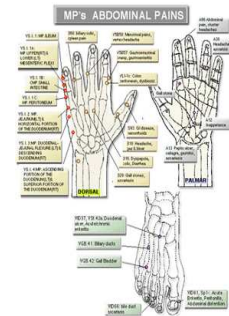
Chyběj dostatečné důkazy pro účinnost homeopatie.

Příklady logické argumentace

Proč se dynamizací posiluje efekt jen jedné složky?
 Proč klesají pozitivní výsledky studií se zvýšením přesnosti studií
 Proč je homeopatie roztržena do mnoha různých škol?
 Jak lze vysvětlit „zákon laterality“?
 Proč požadují homeopati zařazení homeopatie do „školní“, materiální medicíny, když se odvolávají na duchovní síly?
 Proč všechny homeopatické školy vyhlašují stejné pozitivní výsledky?
 Proč lze „symptomy choroby vyvolat při provingu jen u zdravých jedinců“?
 Proč se po podávání C vitamínu při provingu neobjeví symptomy kurdějí?

Vollova elektroakupunktura

Akupunktura – varianty

Klasická, celotělová akupunktura

Tzv. „Tradiční čínská medicína“ – TCM
Různé místní varianty (čínské, korejské, japonské)
Akupunktura pěti elementů
Akupresura, moxibusce, laser-, elektro-, magnetopunktura

Pseudovědecká akupunktura

Mikrosystémy – auriculo-, kranio-, manu-, dental-, plantar akupunktura
Vollova elektroakupunktura – EAV
Elektroinformatika (Lupičev)
Ryodoraku (Nakatami)

Moderní, vědecká, západní akupunktura (F. Mann)

Trigger points akupunktura – spouštěcí body
Segmentální akupunktura
Periostální akupunktura
Mikroakupunktura
Elektroanalgesie

Akupunktura

Principy

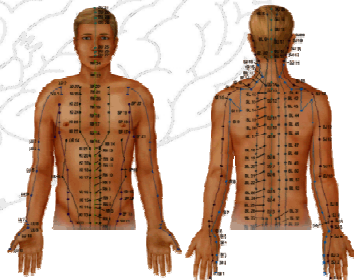
Energie čchi

Meridiány

Aktivní body

Jin-jang

Mikrosystémy

Akupunktura – kritika

- Energie čchi – nepotvrzena, fyzika zná jen 4 síly
- Jin-jang – filozofická, nikoli hmotná biologická kategorie
- Meridiány – nenalezeny, možnost jejich existence vyloučena z evolučního i ontogenetického hlediska
- Aktivní body – nenalezeny
- Mikrosystémy – absurdní výmysl, nenalezeny

Všechny principy akupunktury jsou mylné

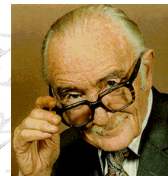
Akupunktura - Klinické studie

- Evropská Komise – COST Action B4 (1998)
Účinnost akupunktury **není přesvědčující**
- Německá lékařská komora
Akupunktura **není vědecky podložena** National Council Against Health Fraud (1991)
Vědecký **důkaz účinnosti chybí**
- NIH konference (1999)
Studie **účinnost naznačují**
- British Medical Association (1986)
Existují vědecké důvody pro existenci analgetického efektu
- Rakouská lékařská komora
Akupunktura **je vědecky akceptovaná metoda**
- Česká lékařská komora
Akupunktura **je „řádná funkční specializace“**

The Cochrane Collaboration

Systematické přehledy

Archie Cochrane

Účinnost TCM akupunktury nepotvrzena:

Tabakismus, drogová závislost, astma, deprese, epilepsie, karpální tunel, dráždivý tračník, schizofrenie, artritida, nespavost, nespecifická bolest zad, tenisový loket, zmrzlé rameno, ranní nevolnost, glaukom, demence, menstruační bolesti, apoplexie, rehabilitace po mrtvici aj.

Účinek TCM akupunktury možný, ale sporný:

Pomočování, nevolnost (nausea) a některé typy bolesti

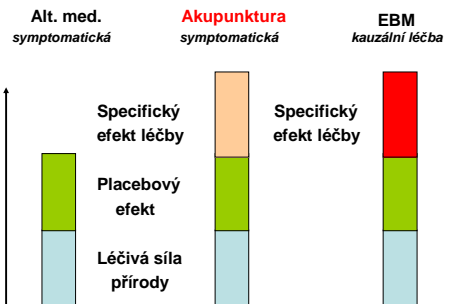
Akupunktura

Mechanismy účinku

Ovládání proudu čchi vpichem jehly – efekt nulový
Účinek je dán zasazením nervových receptorů jehlou

- Reflexní účinek** – derivace – mírný antalgický účinek
- Produkce opioidů** – mírný antalgický účinek
- Placebo efekt** – **hlavní léčebný činitel** (nespecifický, antalgický, psychoterapeutický)

Složky léčebného efektu

Moderní, vědecká akupunktura

Felix Mann

Odmítá teorii i praxi TCM

Podložena experimenty a klinickými studii o vlivu jehlového vpichu
Může být součástí vědecké medicíny jako **pomocná antalgická léčba** v některých indikacích

Varianty:

- Trigger point akupunktura – spouštěcí body
- Segmentální akupunktura
- Periostální akupunktura
- Mikroakupunktura
- Elektroanalgesie

Hodnocení akupunktury

Klasická, „tradiční čínská akupunktura“ – TCM

cenná jen historicky
užitečná v rozvojových zemích
nepřijatelná pro vědeckou medicínu, patří do rámce alternativní medicíny

Pseudovědecká AKU – mikrosystémy, Vollova elektroakupunktura aj.

Moderní absurdní nevědecké varianty
Ostrý konflikt s poznatky vědecké medicíny
Vědecká medicína musí odmítnout jako čiré šarlatánství
Typické metody alternativní medicíny

Moderní, vědecká, západní akupunktura

Je dnes řádnou součástí vědecké medicíny jako pomocná antalgická léčba v některých indikacích

Parapsychologie

(psychotronika, biotronika, informační medicína)

Předpoklad

existence psychické (léčebné) energie a
možnosti jejího mimosmyslového přenosu

PSI – psychické schopnosti:

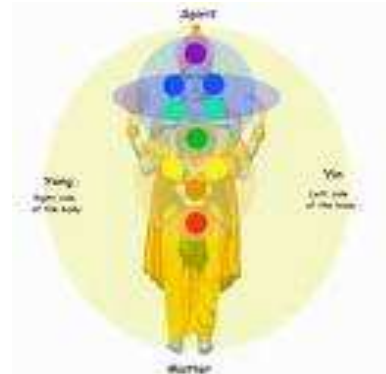
psychosenzorické – ESP, extra sensory perception
jasnovidnost, přenos myšlenek (telepatie), předvídání (proskopie)

psychokinetické, motorické – PK

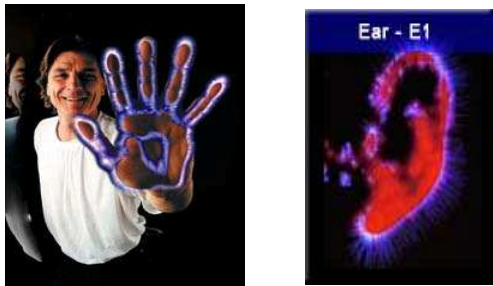
telekineze, levitace, materializace, transformace energie

Parapsychologie

Aura

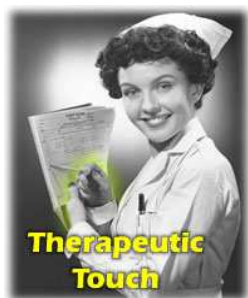
Kirlianova fotografie

Reiki

Therapeutic touch Léčebný dotek

Hodnocení parapsychologie

Mimosmyslový přenos?

Neexistuje žádný důkaz existence „psychické“ síly „psi“
Způsob přenosu informace není definován
Nelze si představit zacílení signálu na vzdálenou osobu
Informace se nešíří bez ohledu na prostor a čas
S přesností pokusů klesá lineárně pozitivita výsledků
Výsledky pokusů jsou na hranici měřitelnosti a významnosti
Senzibilové nevyhrávají v Sažce
Senzibilové nenacházejí ztracené děti
Schopnosti senzibilů by musely být dědičné - nejsou

Experimenty

Důkazy mimosmyslového přenosu energie?

Hádání karet – J.B. Rhine
Ovládání generátorů náhodných čísel – prof. Jahn
Vidění na dálku – remote viewing, Honorton, Akers
Ganzfeld experimenty – Hyman
Ověřování senzibilů
Psychotronické experimenty – Robert Pavlita, prof. Kitajgorodskij
Ohýbání lžiček – Uri Geller
Čtení myšlenek – Peter Popoff – J. Randi
Intercesorní dálkový přenos modliteb – klinické studie – Mayo Clinic

Parapsycholog - pozitivní výsledky
Vědecké pracoviště - negativní výsledky

Všechny tři metody,
homeopatie, akupunktura a parapsychologie
mají typické znaky AM

Předpoklad existence duchovních nebo neznámých sil
Rozpor s přírodními zákony a vědeckými poznatky
Specifická, vlastní účinnost nebyla prokázána

Módní aktuality v AM

Medikamenty
„Psychoterapeutické metody“
Bioinformační metody
Diagnostické počítačové přístroje
Detoxikační metody
Orthomolekulární medicína
Kvantová medicína

Medikamenty: MMS – Miracle Medical Supplement
Koloidní stříbro
Kolostrum

„Psychoterapeutické“ metody: Emotional Freedom Techniques
Rodinné konstelace
Principy života
Hlubinná abreaktivní psychoterapie

„Bioinformační“: Reconnection – Reintegrační terapie

Diagnostické přístroje: Elektroakupunktura dle Volla
Biorezonance
Segmentelektrograf, BICOM, Vega audiocolor
Oberon, Devan, Salvia, Pharmanex

Disciplíny: Detoxikační medicína
Orthomolekulární medicína
Kvantová medicína

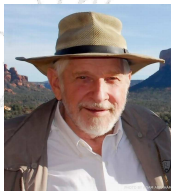
MMS – Miracle mineral supplement

Jim V. Humble, objev 1996, výroba MMS 2001
MMS = chloritan sodný (NaClO_2) + kys. citronová = chlordioxid (ClO_2)

Účinek: Tbc, malárie, AIDS, rakovina aj. = **panacea**

Mechanismus: **oxidační činidlo**
aktivace imunitního systému
detoxikace

FDA - Federal drug administration:
toxická látka
nejde o lék
nejde o potravinový doplněk, zákaz MMS

Koloidní stříbro

Prastarý povrchový dezinfekční prostředek
Od r.1990 všelék k vnitřnímu použití
Suspenze s nanopartikulemi
Všechny infekce, ale i cukrovka,
rakovina, artróza, neurasthenie aj. - **panacea**

Mechanismus:
antioxidační,
aktivace imunitního systému,
detoxikace

Fantazie, neexistují žádné pozitivní studie
Riziko trvalého zbarvení – argyrie
FDA – účinek na žádnou chorobu
Německo – zákaz prodeje jako potravinový doplněk
ČR- toxická látka - zákaz dovozu
Generátory 6.000 Kč

Reconnection

Návrat k léčivé energii, Pragma 2008
Asociace praktiků Reconnection

„Transsenzorní léčení, které pomocí dosud neznámé energie restrukturalizuje DNA informace a zvyšuje imunitu.“

„Dynamická metoda úplného připojení vašich vlastních energetických polí k energetickým polím vesmíru. Připojení meridiánů a energetické dráhy vašeho těla na dráhy Země a vesmírný energetický cirkulační systém

Terapie: Rakovina, AIDS, mnohočetná skleróza, poporodní deformace, epilepsie, chronický únavový syndrom, artróza aj. - **panacea**

Léčení: Léčitel přiloží ruce k pacientovi a po chvíli začne do těla proudit léčebná energie, která reintegruje a vyléčí tělo

Zneužívané vědecké termíny

Paradigma
Holismus
Einsteinova teorie relativity
Kvantová teorie
Informace
Energie
Vibrace
Holografie
Chaos
Atraktory
Indeterminismus
Heisenbergův princip neurčitosti
Efekt motýlích křídel

Obecné znaky nových metod AM

Metoda vymyšlena jedincem
Odborně nekvalifikovaná osoba
Nezdůvodněné principy metody
Módní mechanismy účinku: (anti)oxidanty, imunita, detoxikace
Kuriózní a pseudovědecká hantýrka
Metoda ihned aplikována a neověřována
Institucionalizace: InSTITUTE, instruktoři, kurzy, licence, knihy
Masivní bombastická propagace na webu

Detoxikační metody

Homotoxikologie
Přístroje (Staggs)
Moderní medikamenty
Potravinové doplňky
Diety, hladovění
Změna životního stylu
Komplexní detoxikace
Detoxikační medicína

Knihy dr. Jonáše

Definice detoxikační medicíny:

„Originální a celosvětově ojedinělá řízená a kontrolovaná detoxikace organismu. Je **unverzální prevencí** téměř všech onemocnění a degenerativních pochodů v lidském těle. Toxinů zbavený organismus nepodléhá zanášení cévního systému, vzniku zhoubných nádorů, depresím, ztrátě paměti, vitality a sexuality.“

Detoxikační medicína – postup

Diagnostika toxinů přístrojem Salvia
Přenesení informace holografickou technologií do počítače
Stanovení „toxické mapy organismu“ pomocí počítačové databáze
Vytvoření léčebné informace
Nahrání informace do různých léčivých
informačních a rezonančních preparátů

Leták firmy Joalis

Výzva ke genovému výzkumu

Vážení příznivci detoxikační medicíny, již asi tak rok probíhají experimenty, které se týkají **opravy genu** při tzv. monogenových chorobách, kdy porucha v jednom jediném genu (mutace nebo delece) způsobuje závažné onemocnění, a oprava jednoho takového místa by vedla k zásadnímu zdravotnímu zlepšení člověka a možná i uzdravení.

Vyzýváme Vás proto všechny kteří se s námi chcete podílet na genovém projektu, **abyste oslovili lidi** ve svém okolí, kteří trpí některou z následujících genetických chorob:

cystická fibróza, hemofilie, atd. atd.

Kontaktovat nás můžete na adrese V.Jelinek@joalis.cz

Z zhotovení potřebujeme **genetické vyšetření**. Na jeho základě vyhotovíme **genové preparáty**, které Vám pak budou zaslány se způsobem použití a dotazníkem.

Těšíme se na spolupráci.

Ing. Vladimír Jelinek

Vědecká medicína Alternativní medicína

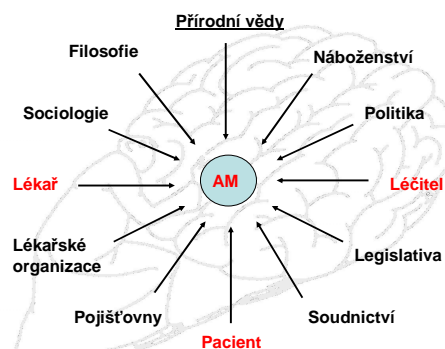
Respektování přírodních zákonů	neznámé nebo duchovní síly
Principy podloženy důkazy	rozpor s vědeckými poznatky
Účinnost podložena důkazy	účinnost neověřena
Logický systém	rozpor s logikou
Srozumitelnost	tajuplnost, mystika, magie
Jednotný systém	nehomogenní soubor metod
Přesná terminologie	vágní, nepřesné termíny
Objektivita, experiment	subjektivita, spekulace
Reprodukovatelnost	jedinečnost
Přesná diagnostika	nemožnost diagnózy
Kauzální nebo symptom. léčba	celostní, holistická léčba
Specifická léčba	panacea
Kontinuální vývoj	dogmata nebo originalita
Otevřenost vůči novým metodám	uzavřenost některých metod
Erudovaní lékaři	často laici
Kolektivní spolupráce	individuální přístup
Pravdivost a serióznost	demagogie, reklama, podvody

Rizika alternativní medicíny

- Přímé poškození
- Zanedbání řádné vědecké léčby
- Finanční ztráta
- Ohlupování veřejnosti
- Nedůvěra k medicíně i k vědě

Co tedy dělat?

Zakázat ?

Filozofické hledisko

Postmodernismus – anything goes, vše je možné
relativismus, pluralismus, spiritualita, antiscientismus

Věda nemůže nic tvrdit s absolutní jistotou
Existenci něčeho věda nemůže vyloučit
Věda se mnohokrát mýlila
Budoucí věda bude jiná
Je více pravd

Pohled z hlediska víry

Hledisko náboženské, církevní

Jehovisté, Křesťanská věda a jiné sekty
Problém církvi: Popřít existenci a působení duchovních sil v AM?
Náboženství je založeno na víře v duchovní bytosti a síly.

Víra obecně

zděděné magické myšlení (versus racionální myšlení)
rodičovský imprinting
výchova
empirie, vlastní zkušenost – viděl jsem na vlastní oči

Pohled pacienta

Příčiny příklonu k AM

- Existence chronických a nevléčitelných chorob
- Jistá přetechnizovanost a dehumanizace medicíny
- Nesplnitelné naděje vkládané do medicíny
- Chyby a omyly lékařů
- Nadměrná a často neodůvodněná kritika medicíny
- Nedostatečná zdravotní výchova
- Absence kritických stanovisek
- Asertivita léčitelů a šarlatánských metod
- Demagogická propagace metod AM v médiích
- Vzestup iracionality ve společnosti

Příčiny šíření iracionality

- Přetrvávání evolučně původního **magického způsobu myšlení**
- **Přitažlivost záhad, mystiky a magie**
- Reakce na **rizika technické civilizace**
- **Reakce na moderní materialismus** a podceňování duchovních hodnot
- Pluralistní a relativizující a protivědecká **postmoderní filozofie**
- Doznívání pseudovědecké **ideologie z doby komunismu**
- Přílišná složitost a **nesrozumitelnost moderní vědy**
- Naopak jednoduchost a **srozumitelnost pseudovědeckých názorů**
- **Nizký intelekt**, neschopnost racionálního myšlení, **jednostranné vzdělání**
- **Nedostatečná výchova** ke kritickému myšlení
- **Nedostatečná popularizace vědy**
- Absence jasných stanovisek **vědeckých a státních institucí**
- **Nechut' vědců** vystoupit proti módním iracionálním názorům
- Jednostranný **přístup médií** a honba za senzacemi
- **Masivní reklama** a lobování výrobců neúčinných metod a prostředků
- **Korupce** odpovědných činitelů
- Jistý **morální úpadek** společnosti
- Reklamní zneužívání **významných osobností**

Postoj České lékařské komory

Etický kodex:

Lékař musí „provádět jen ty preventivní, diagnostické a léčebné výkony, které odpovídají uznávané stávající úrovni lékařské vědy“.

Stanovisko k homeopatii – 12. 7. 1993

„VR považuje homeopatii za **léčebnou metodu**, kterou může vykonávat a homeopatické léky předepisovat každý, kdo má oprávnění léčit“
???

Stanovisko k akupunktuře z r.1996

Akupunktura (TCM) je „**řádnou funkční specializaci**“ ???

ČLK by měla respektovat EBM i Etický kodex

Česká legislativa

Zákon o péči o zdraví lidu No. 20/1966, §11/1:

Zdravotní péči zajišťují státní, obecní, fyzické a právnické osoby v souladu s dostupnými poznatky lékařské vědy

Návrh zákona o zdravotní péči (2001)

§2:**jen** zdravotnickými institucemi.....

..... **jen** oprávněnými osobami.....

§65:.... **jen** podle dostupných poznatků.....

K alternativní medicíně se legislativa explicitně nevyjadřuje

Legislativní řešení

- **Zákaz metod AM – neschůdné**, omezuje svobodu lékaře i pacienta
AM by se stáhla do ilegality a byla by přitažlivější
- **Zařadit metody AM do zdravotnického systému – neschůdné**
Je to v rozporu se základním principem EBM medicíny
Stát by přebíral odpovědnost za výsledky
- **Liberální přístup:**
- **Ponechat AM bez legislativního ošetření – schůdné**
Lékař, léčitel i pacient mají možnost svobodné volby léčby

Další aspekty

Politika ?
Pojišťovny ?
Soudnictví ?
Léčitel ?
Léčitelství ?
Farmaceutický průmysl ?
Média ?

Facit

- AM a léčitelství jsou a zůstanou trvalým fenoménem
- AM a léčitelství dnes představují závažný zdravotnický problém
- Na řešení problémů spojených s AM a léčitelstvím a na budoucím jejich statusu se vedle lékařské vědy podílí široké spektrum účastníků
- Náš názor na možnosti AM a léčitelství by měl být jednoznačný. V praxi musíme respektovat přání pacienta

Postoj lékaře v praxi

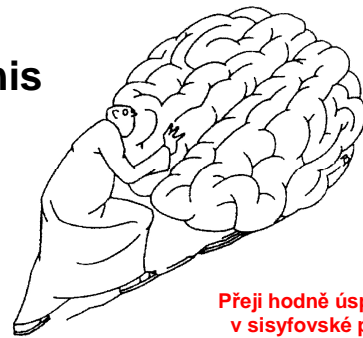
(můj subjektivní názor)

- Lékař by neměl používat metody AM
- Lékař by neměl spolupracovat s léčiteli
- Lékař by měl pacienta poučit o možnostech AM
- Lékař by neměl pacientům zakazovat návštěvu léčitele
- Lékař by měl trvat na pokračování doporučené léčby
- Lékař by měl požadovat, aby pacient informoval lékaře o léčbě u léčitele i naopak

Co by měly dělat LF s AM?

- Lékařské fakulty by se měly o problém AM zajímat a zaujmout jasné stanovisko k metodám AM
- Objektivně poučit studenty o metodách AM – zkouška
- Zavést informace o AM do postgraduálního vzdělávání
- (Informovat veřejnost o (ne)účinnosti metod AM)

Finis

Přeji hodně úspěchů
v sisyfovské práci
při prosazování EBM

Co by měly dělat LF s AM?

- Lékařské fakulty by se měly o problém AM zajímat a zaujmout jasné stanovisko k metodám AM
- Objektivně poučit studenty o metodách AM – zkouška
- Zavést informace o AM do postgraduálního vzdělávání
- Informovat veřejnost o (ne)účinnosti metod AM